

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

ул. Парчевич 42
София 1000
тел.: (02) 987 26 31
факс: (02) 987 32 09
телекс : 22 374
E-mail: bcci@bis.bg

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бл. No 19/29.19/98
Дата 24.06.1998

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изх. N 657
дата 24-06-1998

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
проф. ЖИВКО СТАЛЕВ

КВ 19/98
На Републиката на с. М. С. С.

25.06.98
СТАНОВИЩЕ

на Българската търговско-промишлена палата
по конституционно дело 19/98 от 09.06.1998 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

От името на членовете на БТПП, които ни уведомяват постоянно за проблемите във връзка с данъчното законодателство, споделяме искането на главния прокурор на Република България за обявяване противоконституционността на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на ЗДДС (обн. в ДВ бр.51 и бр.111 от 1997 г.) по писмо No 3360 от 22 май 1998 г. на Главна прокуратура на Р България. Съществуват и други противоконституционни текстове, които биха могли да бъдат преценени от Конституционния съд по реда на чл.150 от Конституцията на Р България, но становището ни ще се ограничи до разпоредбите по конституционно дело No 19/1998 г.

Мотивите, с които се аргументира искането на главния прокурор за обявяване на противоконституционността на текстове от ЗДДС по К.Д. No 19/1998 г. биха могли да бъдат допълнени със следните аргументи:

1. Новообразуваните фирми влагат значителни инвестиции за оборудване, закупуване на технологии, машини и съоръжения. Преобладаващата част от разходите съдържат в цената си ДДС, което новите фирми се принуждават да платят, без да имат възможност да ползват данъчен кредит.

В следващата фаза новообразуваните фирми също са неравнопоставени от извършваните косвени разходи за ДДС без право на данъчен кредит. До момента на евентуалното достигане на облагаем оборот 75 млн. лева тези данъчни субекти би трябвало да понесат не по-малко от 150-200 млн. лв. разходи с ДДС, т.е. над 30 млн. лв. ДДС без данъчен кредит. Самата себестойност на продукцията е обременена със съдържашото се в цената на материалите ДДС без възможност то да бъде възстановено.

В цената се кумулира и стойността на заплатен ДДС за суровини, материали, консумативи и др., с които реално се оскъпява продукцията. Данъчната ставка от 22% по ДДС при сегашното регулиране на пазара е размер, който не може да не даде съществено отражение върху стойността на продукцията. В крайна сметка потребителят би трябвало да понесе завишената цена. Не са равнопоставени производителят ползващ данъчен кредит и търговецът, който произвежда същите изделия, без възможност да ползва данъчен кредит по ДДС.

2. Прагът от 50 млн. в § 13 и § 15 в Закона за изменение и допълнение на ЗДДС (ДВ бр. 111/1997 г.), даващ право на регистрация при извършени сделки за износ на стойност повече от 50 млн. лева (чл.14, т.1 от ЗДДС по действащата към момента редакция на закона) означава, че реално износителят се лишава от правото да претендира възстановяването на 11 млн. лева ДДС. Съпоставката между извършен износ от регистрирана по ДДС фирма и на нерегистриран данъчен субект показва разлика от 11 млн. лева, която явно означава елиминиране на нерегистрираните по ДДС фирми да извършват износ. Известно е, че в системата на ЕС самото представяне на фактура е достатъчно за незабавно възстановяване на стойността на ДДС на граничен пункт.

3. При евентуалното обявяване на противоконституционността на посочените текстове биха възникнали проблеми със заварени висящи правоотношения, които би трябвало да бъдат уредени в съответствие с уредбата на чл.22, ал.4 от Закона за конституционния съд. В преходни и заключителни разпоредби в ЗДДС следва да се регулират отношенията във връзка с чл.35 от ЗДДС. Текстът би трябвало да се прилага и за заварените случаи или по-точно казано - обратното действие на нормата следва изрично да бъде посочено в текст, както е и смисълът на чл. 46 от Указа за прилагане на Закона за нормативните актове.

След последните изменения на данъчното законодателство в края на 1997 г. отново се постави акцент върху косвените данъци - ДДС, акцизи и мита, които са лесно събираеми. Наруши се нормалното съотношение между косвени и преки данъци. Прагът от

75 млн. лева удовлетворява бюджета с гарантираните постъпления от крупните производители и търговци. Философията на ДДС (възприета напр. в САЩ и други икономически могъщи държави) е крайната тежест да се понесе от потребителя, без да бъдат обременявани междинните производители и търговци. При добре организирана данъчна система съществува автоматизъм и ДДС не създава данъчни проблеми. Например в Израел при 18% ставка на ДДС постъпленията от този данък са 13,1% от брутния вътрешен продукт. В Р България при 22% ДДС делът на този данък в БВП е 7,1% (данните са за 1996 г.). Не би трябвало с противоконституционни данъчни норми да се търси опростяване на данъчните постъпления за сметка на несправедливост при разпределението и понасянето на данъчната тежест от данъкоплатците.

Евентуалното обявяване на противоконституционността на разглежданите текстове в ЗДДС би се отразила благоприятно и от данъчна, и от икономическа гледна точка.

С уважение,

Божидар Божинов.

